

INŠPEKTORÁT
PRÁCE
PREŠOV

S P R Á V A

Správa o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v
oblasti inšpekcie práce za rok 2018

Číslo úlohy : 401

Správu predkladá: Ing. Peter Klec - vedúci inšpektor práce
Oľga Tallová – referentka informatiky

Správu schválil: Ing. Daniel Hrabko - hlavný inšpektor práce

Rozdeľovník: 1 x NIP Košice
1 x IP Prešov

1. Úvod

Prostredníctvom inšpekcie práce ako regulačného, kontrolného, poradenského a represívneho orgánu sa presadzuje štátna politika ochrany práce a presadzujú sa aktuálne potreby ochrany zamestnancov pri práci. Inšpekcia práce je odvodená od funkcie štátu tvoriť, uskutočňovať a prehodnocovať štátnu politiku ochrany práce, v rámci ktorej štát vytvára komplexný funkčný systém pre zabezpečovanie ústavných práv účastníkov pracovnoprávných vzťahov.

Inšpekciu práce nie je možné kvalifikovať len ako nástroj pasívneho zisťovania úrovne plnenia povinností zo strany podnikateľských subjektov v oblastiach výkonu dozoru, ktoré vo verejnom záujme vyplývajú pre tieto subjekty zo sústavy právnych predpisov. Inšpekcia práce ako dozor sa neustále vyvíja a svoju činnosť prispôsobuje aj s prihliadnutím na aktuálny charakter spoločensko-ekonomickej základne a jej vývoj. Súčasná štruktúra tejto základne sa vyznačuje značnou flexibilitou najmä z hľadiska veľkosti subjektov, foriem ich existencie, spôsobmi zamestnávania, formami práce, uplatňovaním nových technológií a pod. Preto inšpekcia práce v snahe splniť svoju spoločenskú funkciu musí priebežne so zmenami spoločensko-ekonomických procesov adaptovať svoje formy práce a ich frekvenciu, a tým dosiahnuť čo najvyššiu efektívnosť a účinnosť svojich výkonov.

Správa o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce je vypracovaná na základe úlohy č.401 vyplývajúcej z Plánu hlavných úloh Národného inšpektorátu práce na rok 2018. Táto správa je vypracovaná v zmysle stanovenej osnovy a na základe podkladov a výstupov z informačného systému ochrany práce (ďalej len ISOP).

Cieľom tejto správy je na základe zaznamenaných výsledkov príslušného inšpektorátu práce v jednotlivých oblastiach dozoru zhodnotiť dosiahnuté výsledky a tým aj stav ochrany práce v Prešovskom kraji za rok 2018.

2. Orgány inšpekcie práce

Príslušnými orgánmi v oblasti inšpekcie práce sú Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce.

Vykonávanie inšpekcie práce na území Prešovského samosprávneho kraja zabezpečuje Inšpektorát práce Prešov, na čele ktorého stojí hlavný inšpektor práce. Inšpektorát práce Prešov riadi a kontroluje Národný inšpektorát práce (ďalej len NIP).

Kompetenčným zákonom inšpekcie práce v Slovenskej republike je zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č.125/2006 Z. z.).

3. Ciele, úlohy a priority orgánov inšpekcie práce v roku 2018

Konkrétne ciele v oblasti inšpekcie práce boli dané Plánom hlavných úloh Národného inšpektorátu práce na rok 2018. Plán hlavných úloh určoval konkrétne plánované úlohy a zamerania výkonu dozoru v rámci inšpekcie práce v roku 2018, pričom odzrkadľoval aktuálne potreby a požiadavky vyplývajúce z celospoločenského záujmu štátu, ale aj aktuálne požiadavky príslušných orgánov a organizácií EÚ. Úlohy vyplývajúce z Plánu hlavných úloh Národného inšpektorátu práce na rok 2018 boli dopĺňané v priebehu roku o mimoriadne úlohy na základe požiadaviek Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a rozhodnutí Národného inšpektorátu práce.

Hlavnou úlohou inšpekcie bolo vykonávanie dozoru nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich najmä pracovnoprávne predpisy, právne predpisy na zaistenie BOZP, dodržiavanie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. V nadväznosti na výkon dozoru je inšpekcia následne oprávnená vyvodzovať zodpovednosť za porušovanie predpisov v oblasti dozoru, rovnako aj v oblasti neplnenia záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv. Súčasťou inšpekcie práce je aj poskytovanie bezplatného poradenstva zamestnávateľom a zamestnancom, a to v rozsahu základných rád a odborných informácií o spôsoboch ako najúčinnnejšie dodržiavať právne predpisy podliehajúcich dozoru orgánov inšpekcie práce.

Prioritou v roku 2018 bolo bližšie sa zameriavať a identifikovať sektory a oblasti dozoru, kde bol predpoklad a zvýšené riziká možného porušovania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti dozoru inšpektorátu práce. Jednalo sa hlavne o kontrolu dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v oblasti stavebníctva a poskytovania služieb, v oblasti dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania a dodržiavania pracovných podmienok, podmienok zamestnania cudzincov, štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR, vybavovanie podnetov a oznámení v oblasti pracovnoprávnych vzťahov, ale aj v oblasti BOZP a vyšetrovanie udalostí orgánmi inšpekcie práce.

4. Prehľad kontrolovaných subjektov

Údaje týkajúce sa kontrolovaných subjektov podľa ich právnej formy a počtu zamestnancov sú uvedené v prílohe tejto správy v tabuľke č. 1.

Inšpektorát práce Prešov vykonal v roku 2018 inšpekciu práce spolu v 3.267 subjektoch, čo je o 741 subjektov viac (nárast o 29,3 %) ako v minulom roku 2017 (2.526 subjektov) a o 269 subjektov viac (nárast o 9%) v porovnaní s rokom 2016 (2.998 subjektov).

V členení podľa právnej formy bolo najviac kontrol vykonaných v spoločnostiach s ručením obmedzeným (1.510 subjektov), čo predstavuje 46,22% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018, u podnikateľov - fyzických osôb zapísaných a nezapísaných v obchodnom registri (1.148 subjektov), čo predstavuje 35,14% podiel z celkového

počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018), následne u zahraničných osôb (243 subjektov), čo predstavuje 7,44% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018 a v akciových spoločnostiach (142 subjektov), čo predstavuje 4,34% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018.

Z hľadiska rozdelenia subjektov podľa počtu zamestnancov bolo najviac kontrolovaných subjektov s počtom zamestnancov do 9 (2.476 subjektov), čo predstavuje 75,79% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018. Ďalších 501 subjektov predstavovali malé podniky s počtom zamestnancov do 49, čo bol 15,33% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018. Pri výbere kontrolovaných subjektov boli zohľadňované hlavne priority inšpekcie práce.

Podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE bolo najviac kontrol vykonaných v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu - G 4547 (815 subjektov), čo predstavuje 24,95% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018, v odvetví stavebníctva – F4143 (663 subjektov), čo predstavuje 20,29% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018, v oblasti dopravy a skladovania - H 4953 (488 subjektov), čo predstavuje 14,94% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018 a v oblasti priemyselnej výroby – C 1033 (441 subjektov), čo predstavuje 13,50% podiel z celkového počtu skontrolovaných subjektov za rok 2018..

Zdrojom informácií o počtoch kontrolovaných subjektov v roku 2018 bol informačný systém inšpekcie práce (ďalej ISOP).

5. Zistenia dozorného orgánu v kontrolovaných subjektoch

Inšpektorát práce Prešov zaznamenáva od roku 2011 medziročný pokles v počte zistených nedostatkov.

Tabuľka prehľadu počtu zistených nedostatkov za obdobie rokov 2011 - 2018

Kalendárny rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet zistených nedostatkov	4332	3740	3646	3087	2854	2282	2177	1838

V roku 2018 bolo zistených 1.838 nedostatkov, čo predstavuje pokles o 339 zistených nedostatkov (15,6%) oproti počtu zistených nedostatkov z predchádzajúceho roku 2017, kedy bolo zistených 2.177 nedostatkov, a pokles o 444 zistených nedostatkov (19,5%), oproti počtu zistených nedostatkov z roku 2016, kedy bolo zistených 2.282 nedostatkov.

Podrobnejšie údaje o počtoch zistených nedostatkov v jednotlivých oblastiach dozoru podľa objektovej skladby a SK NACE sú uvedené v prílohe tejto správy v tabuľkách č. 3 a 4. V tabuľkách č.3 a 4 je zároveň uvedené aj porovnanie zistených nedostatkov podľa jednotlivých objektov a podľa SK NACE v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017.

Podľa objektovej skladby bolo najviac nedostatkov v počte 683 zistených v oblasti pracovnoprávných vzťahov, ale aj v tejto oblasti sme zaznamenali medziročný pokles v porovnaní s rokom 2017 o 158 nedostatkov. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili zistené nedostatky v oblasti ustanovených pracovných podmienok v celkovom počte 527 nedostatkov, ktorých drvivú väčšinu tvorili zistené nedostatky v oblasti sociálnej legislatívy v doprave pri cestných kontrolách a kontrolách v dopravných podnikoch. V oblasti BOZP najviac zistených nedostatkov, a to spolu 203 nedostatkov, bolo zisťovaných kontrolou stavu prevádzkových budov a kontrolou stavu objektov pracoviísk.

Viac nedostatkov oproti roku 2017 sme zaznamenali len v troch oblastiach dozoru v rámci členenia podľa jednotlivých objektov, a to v oblastiach ustanovených pracovných podmienok (väčšinu zistených nedostatkov tvorili nedostatky v oblasti sociálnej legislatívy v doprave a v tejto oblasti sme zaznamenali nárast o 87 nedostatkov), v oblasti organizácie práce (nárast o 3 nedostatky) a v oblasti špeciálnych strojov a zariadení (nárast o 6 nedostatkov).

V členení podľa SK NACE bolo zistených najviac nedostatkov zistených v odvetví dopravy a skladovania v počte 440 nedostatkov (podiel k počtu všetkých zistených nedostatkov v roku 2018 predstavuje 23,9%), v odvetví priemyselnej výroby v počte 344 nedostatkov (18,7%), v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu v počte 253 nedostatkov (13,8%) a v odvetví stavebníctva 243 nedostatkov (13,2%).

Dozor v oblasti BOZP

V oblasti BOZP (položky s kódmi 0100 (vrátane sociálnej legislatívy v doprave) až 1000 a položka s kódom 1300 v tabuľke č. 3 prílohy) bolo v roku 2018 zistených 970 nedostatkov, t.j. 52,8% podiel z celkového počtu zistených nedostatkov.

Inšpektorát práce Prešov zaznamenal v roku 2018 vyšší počet nedostatkov oproti roku 2017 len v oblasti ustanovených pracovných podmienok, a to v celkovom počte 527 nedostatkov. V tejto skupine objektovej skladby však drvivú väčšinu tvorili zistené nedostatky v oblasti sociálnej legislatívy v doprave pri vykonávaní cestných kontrol a kontrol v dopravných podnikoch.

V rámci dodržiavania ustanovených pracovných podmienok informačný systém ochrany práce (ďalej len ISOP) síce vykazuje 527 zistených nedostatkov, z tohto počtu však až 524 nedostatkov predstavujú nedostatky v oblasti dodržiavania sociálnej legislatívy v doprave pri dodržiavaní pracovného času a doby odpočinku v doprave.

Najvyšší počet zistených nedostatkov v oblasti BOZP v počte 203 nedostatkov (11,0%) tak bol zistený kontrolou stavu prevádzkových budov a kontrolou stavu objektov pracovišť, čo predstavuje pokles v počte nedostatkov v tejto oblasti oproti roku 2017 o 45 nedostatkov (-2,4%).

Celkom 147 zistených nedostatkov bolo zistených v súvislosti s prevádzkou a technickým stavom vyhradených technických zariadení (ďalej VTZ). Uvedený počet predstavuje 8,0% podiel počtu zistených nedostatkov v oblasti VTZ k počtu všetkých zistených nedostatkov v roku 2018. Aj v oblasti kontroly stavu VTZ sme zaznamenali v roku 2018 nižší počet zistených nedostatkov oproti roku 2017 o 68 nedostatkov (-3,7%).

V oblasti riadenia BOZP bolo zistených 108 nedostatkov, čo predstavuje pokles v počte zistených nedostatkov v porovnaní s rokom 2017 o 54 nedostatkov (-2,9%).

V rámci skupiny nedostatkov vzťahujúcich sa na pracovné prostredie bolo celkovo zistených 82 nedostatkov, čo predstavuje najvyšší nárast v počte nedostatkov v oblasti BOZP oproti minulému roku 2016 o 1,65%.

V rámci skupiny nedostatkov vzťahujúcich sa na osobné ochranné pracovné prostriedky (ďalej OOPP) bolo zistených 58 nedostatkov, čo predstavuje 2,67% podiel k počtu všetkých zistených nedostatkov.

Špecifikácia zistených nedostatkov v oblasti BOZP

V oblasti prevádzkových budov a objektov sa najviac nedostatkov vyskytovalo v chýbajúcom bezpečnostnom značení budov a komunikácii kontrolovaných objektov. Druhú najpočetnejšiu skupinu zistených nedostatkov tvorili ostatné objekty a skladovacie priestory. Početnosť zistených nedostatkov cez 10 nedostatkov sme zaznamenali aj v prípade objektov alebo ich častí výrobného charakteru a rámp.

Nedostatky v oblasti VTZ sa týkali hlavne nesplnenia povinností prevádzkovateľov VTZ EZ v oblasti preventívnej činnosti a rovnako aj v samotnom technickom stave VTZ EZ. Preventívne činnosti na VTZ súviseli s overovaním bezpečnosti uvedených zariadení úradnými skúškami a odbornými prehliadkami a odbornými skúškami v predpísaných lehotách a odstraňovaním nedostatkov zistených odbornými prehliadkami na týchto VTZ.

V oblasti riadenia BOZP zamestnávateľia nevenovali požadovanú pozornosť vykonávaniu vstupných a opakovaných školení z predpisov na zaistenie BOZP, oboznamovaniu zamestnancov s nebezpečenstvami a ohrozeniami na pracoviskách. Vyšší počet zistených nedostatkov bol aj v súvislosti s identifikáciou rizík a hodnotením nebezpečenstiev pre všetky činnosti a druhy prác vykonávané zamestnancami, rovnako vyšší počet zistených nedostatkov sme zaznamenali aj v neplnení si povinností zamestnávateľských subjektov registrovať pracovný úraz a v zákonom určených lehotách oznámiť vznik registrovaného pracovného úrazu inšpektorátu práce.

V oblasti pracovného prostredia boli najčastejšie zisťované nedostatky v súvislosti s výkonom práce s chemickými faktormi.

Najčastejším nedostatkom v oblasti poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov (ďalej len OOPP) bol chýbajúci zoznam na poskytovanie a používanie účinných

OOPP a v nezabezpečovaní účinnej alebo vhodnej ochrany zamestnancov pred nebezpečenstvom a pôsobením škodlivého faktora pracovného prostredia.

Trhový dohľad

V oblasti trhového dohľadu bolo v roku 2018 zistených celkom 26 nedostatkov, čo predstavuje 1,4% podiel z celkového počtu zistených nedostatkov. Oproti roku 2017 sme zaznamenali pokles v počte zistených nedostatkov v oblasti trhového dohľadu o 51 nedostatkov (66,2%).

V oblasti trhového dohľadu boli zistené nedostatky hlavne pri uplatňovaní požiadaviek na zaistenie BOZP pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien, ktoré zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, bude používať na plnenie svojich úloh. Najviac nedostatkov súviselo s chýbajúcim vyhlásením o zhode na elektrické zariadenia a strojové zariadenia, výťahy a tlakové nádoby, spotrebiče plynových palív a OOPP a v súvislosti s chýbajúcimi návodmi na používanie a údržbu v slovenskom jazyku na strojové zariadenia a spotrebiče plynových palív.

Dozor v oblasti pracovnoprávnych vzťahov

V oblasti PPV (položka s kódom 1100 až 1200 v prílohe, tabuľka č. 3) bolo v roku 2018 zistených 683 nedostatkov, čo predstavuje 37,2% podiel z celkového počtu zistených nedostatkov. Oproti roku 2017 sme zaznamenali pokles v počte zistených nedostatkov v oblasti pracovnoprávnych vzťahov o 158 nedostatkov (18,8%).

V roku 2018 neboli zistené nedostatky spočívajúce v porušení záväzkov, ktoré vyplývajú z uzatvorených a platných kolektívnych zmlúv.

Špecifikácia zistených nedostatkov v oblasti pracovnoprávnych vzťahov (ďalej len PPV)

Najvyšší počet 221 nedostatkov (32,35%) bol zistený v súvislosti s neposkytovaním mzdy a jej časti, neposkytovaním jednotlivých zložiek mzdy, náhrady mzdy a odstupného. V súvislosti s neposkytovaním mzdy boli častými porušeniami aj neposkytovanie mzdy vo výške minimálneho mzdového nároku ako aj nevyplácanie mzdy alebo jej časti vo výplatných termínoch alebo termínoch splatnosti mzdy. Častými nedostatkami v tejto oblasti bolo aj nevyplatenie náhrady mzdy najmä za nevyčerpanú dovolenku pri skončení pracovného pomeru.

Celkom 87 nedostatkov (12,74%) bolo zistených v súvislosti s neplnením povinností zamestnávateľa pri vzniku pracovného pomeru. K zisteným nedostatkom súvisiacim so vznikom pracovného pomeru patrili nedostatky týkajúce sa neprideľovania práce, neuvedenia podstatných náležitostí alebo ďalších podmienok v pracovných zmluvách.

Ďalších 41 nedostatkov (6,00%) bolo zistených v súvislosti s pracovným časom a dobou odpočinku a samotným vedením evidencie pracovného času. Najvypuklejší problém v tejto oblasti je v evidencii pracovného času a práce nadčas, v správnom uplatňovaní fondu pracovného času a poskytovaní prestávok v práci najmä na prevádzkach, ktoré nemajú prerušené otváracie hodiny pre verejnosť.

Vo vyššom počte boli zisťované aj nedostatky v oblasti nezabezpečovania stravovania a vyplácania cestovných náhrad, v oblasti skončenia pracovného pomeru (v tejto súvislosti sa jednalo najmä o nevydanie potvrdenia o zamestnaní pri skončení pracovného pomeru), v oblasti porušovania podmienok výnimočnosti pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, 14 nedostatkov bolo zistených v oblasti porušenia podmienok vyslania alebo dočasného pridelenia.

Dozor v oblasti nelegálneho zamestnávania

Informačný systém ochrany práce zaznamenal v roku 2018 celkom 3089 výkonov inšpekcie práce v dozorovanej oblasti dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v celkovo 2682 subjektoch. V prípade rozdielu 407 výkonov viac oproti počtu kontrolovaných subjektov je potrebné poznamenať, že inšpekcia práce v sledovanom období roku 2018 bola vykonaná opakovane u viacerých zamestnávateľov (rovnaké IČO), pričom sa mohlo jednať o tie isté, alebo aj o rozdielne pracoviská v územnej pôsobnosti Inšpektorátu práce Prešov a v rámci mimoriadnych úloh oddelenia kontroly nelegálneho zamestnávania (ďalej len KNZ) aj mimo územnej pôsobnosti Inšpektorátu práce Prešov.

Pri výkone inšpekcie práce v roku 2018 bolo zistené nelegálne zamestnávanie v prípade 128 fyzických osôb v 62 zamestnávateľských a podnikateľských subjektoch.

Z toho v prípade 26 fyzických osôb bol zistený uzatvorený pracovnoprávny vzťah na základe pracovnej zmluvy alebo dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ale zamestnávateľ si nesplnil povinnosť podľa osobitného predpisu voči Sociálnej poisťovni včas alebo vôbec. V prípade 94 fyzických osôb nebol zo strany zamestnávateľa alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom uzatvorený žiadny pracovnoprávny vzťah pri výkone závislej práce. V prípade 5 fyzických osôb bol zistený rozpor § 2 ods. 3 zákona č. 82/2005 Z. z., t.j. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania v prípade výkonu práce cudzinca, štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa za účelom vykonávania práce zdržiaval na našom území nelegálne. V prípade 3 fyzických osôb bol zistený rozpor s § 2 ods. 2c zákona č. 82/2005 Z. z., t.j. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania v prípade výkonu práce cudzinca, štátneho príslušníka tretej krajiny, kde neboli splnené legálne podmienky na jeho zamestnávanie podľa osobitného predpisu.

Všetky zistené nedostatky v oblasti dozoru nad dodržiavaním zákazu nelegálneho zamestnávania boli kvalifikované ako závažné nedostatky.

V roku 2018 v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017 sme v tejto oblasti dozoru zaznamenali:

- o 913 vyšší počet výkonov (3089:2176),
- o 835 vyšší počet kontrolovaných subjektov (2682:1847),
- o 11 nižší počet nelegálne zamestnávaných fyzických osôb (128:139),
- o 4 nižší počet kontrolovaných subjektov, v ktorých bolo zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania (62:66).

Dozor v oblasti sociálnej legislatívy v doprave

Podľa požiadaviek EÚ bolo potrebné v roku 2018 v zmysle § 29 ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 462/2007 Z. z. vykonať v Slovenskej republike celkom 252.000 kontrol pracovných dní vodičov na pracoviskách a pozemných komunikáciách. Na Inšpektorát práce Prešov pripadlo v roku 2018 skontrolovať 31.500 pracovných dní vodičov. Z tohto počtu minimálne 30 %, čo predstavovalo počet 9.450 pracovných dní vodičov, v rámci cestných kontrol na pozemných komunikáciách a minimálne 50 %, čo predstavovalo počet 15.750 pracovných dní vodičov, na pracoviskách dopravných podnikov. Zvyšných 20 %, t.j. 6.300 pracovných dní vodičov sme mohli podľa uváženia a momentálnych možností vykonať v rámci cestných kontrol na pozemných komunikáciách alebo na pracoviskách dopravných podnikov.

V roku 2018 bolo Inšpektorátom práce Prešov skontrolovaných 701 vodičov (z tohto počtu 68 vodičov prepravujúcich osoby) pri počte 105 cestných kontrol na pozemných komunikáciách. V roku 2018 bolo v rámci cestných kontrol na pozemných komunikáciách skontrolovaných 12.462 pracovných dní vodičov.

Na porovnanie:

- v roku 2014 bolo vykonaných 117 kontrol a bolo skontrolovaných 723 vodičov a 11.236 pracovných dní vodičov,
- v roku 2015 bolo vykonaných 114 kontrol a bolo skontrolovaných 716 vodičov a 11.632 pracovných dní vodičov,
- v roku 2016 bolo vykonaných 99 kontrol a bolo skontrolovaných 689 vodičov a 11.152 pracovných dní vodičov a
- v roku 2017 bolo vykonaných 98 kontrol a bolo skontrolovaných 663 vodičov a 10.887 pracovných dní vodičov.

V hodnotenom období roku 2018 bolo zistených celkom 572 porušení právnych predpisov v oblasti sociálnej legislatívy v doprave v rámci cestných kontrol na pozemných komunikáciách.

Z celkového počtu 572 porušení, boli v zmysle prílohy č. 3 k zákonu č. 462/2007 Z. z. klasifikované ako najzávažnejšie porušenia (celkom 44 porušenia), nasledovné porušenia:

- zneužitie alebo manipulácia so záznamovým zariadením alebo kartou vodiča (jazda bez vlozenej karty vodiča, jazda na cudziu kartu) – celkom 2 porušenia,
- nesprávne fungovanie záznamového zariadenia (jazda bez nainštalovaného zariadenia autorizovanou dielňou, jazda s nevykonanou pravidelnou 2-ročnou kalibráciou) – celkom 5 porušení,
- nepredloženie karty vodiča – celkom 1 porušenie,
- nepredloženie záznamových listov za predchádzajúcich 28 dní – celkom 3 porušenia,
- nedoplnenie spätných údajov – celkom 4 porušenia,
- nedodržaná denná doba odpočinku – celkom 8 porušení,
- týždenná doba odpočinku – celkom 1 porušenie,
- nedodržanie prestávky v riadení – celkom 20 porušení.

V roku 2018 bolo Inšpektorátom práce Prešov skontrolovaných 459 vodičov (z tohto počtu 57 vodičov prepravujúcich osoby) pri počte 47 kontrol v dopravných podnikoch. V roku 2018 bolo v rámci kontrol v dopravných podnikoch skontrolovaných 22.990 pracovných dní vodičov.

Na porovnanie:

- v roku 2014 bolo vykonaných 67 kontrol a bolo skontrolovaných 525 vodičov a 23.629 pracovných dní vodičov,
- v roku 2015 bolo vykonaných 67 kontrol a bolo skontrolovaných 542 vodičov a 23.837 pracovných dní vodičov,
- v roku 2016 bolo vykonaných 49 kontrol a bolo skontrolovaných 468 vodičov a 22.650 pracovných dní vodičov a
- v roku 2017 bolo vykonaných 47 kontrol a bolo skontrolovaných 379 vodičov a 22.250 pracovných dní vodičov.

V hodnotenom období roku 2018 bolo zistených celkom 953 porušení právnych predpisov v oblasti sociálnej legislatívy v doprave v rámci kontrol v dopravných podnikoch.

Z celkového počtu 953 porušení, boli ako najzávažnejšie porušenia (celkom 44 porušenia), nasledovné porušenia:

- zlá organizácia práce zamestnávateľom – celkom 4 porušenia,
- marenie výkonu inšpekcie práce zamestnávateľom – celkom 3 porušenia,
- nevyplatenie mzdy – 1 porušenie,
- nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie – celkom 3 porušenia,
- 1 rok na uchovávanie záznamových listov a digitálnych údajov – celkom 6 porušení,
- prestávka počas jazdy alebo bez prestávky – celkom 1 závažný prípad, 3 x pokuta pre vodičov v rozkaznom konaní.

Spolu v roku 2018 bolo skontrolovaných 35.452 pracovných dní vodičov. Vzhľadom k tomu, že plán na rok 2018 predstavoval počet 31.500 pracovných dní vodičov, splnil Inšpektorát práce Prešov stanovený ročný plán na 112,5 %.

Na základe vyššie uvedeného môžeme konštatovať, že za hodnotené obdobie roku 2018 bolo spolu v oblasti sociálnej legislatívy v doprave zistených 1.525 porušení.

Na porovnanie:

- počet zistených porušení v roku 2015 – 1.697,
- počet zistených porušení v roku 2016 – 1.691,
- počet zistených porušení v roku 2017 – 1.031.

Pri hodnotení počtu zistených porušení za rok 2018 v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017 je možné konštatovať nárast počtu zistených porušení o 494 porušení (32,4%) a v počte porušení sme sa naspäť zhruba priblížili k zisťovaným počtom porušení v rokoch 2015 a 2016.

Informácie o kontrolách pracovných dní vodičov sú uvádzané z informačného systému TAGRA.

6. Nápravné a sankčné opatrenia orgánov inšpekcie práce

Na základe výsledkov inšpekcie práce a podľa závažností zistených nedostatkov inšpektori práce navrhovali technické a organizačné opatrenia, ale predovšetkým nariaďovali odstránenie zistených nedostatkov v určených termínoch.

Ak by to vyžadovala naliehavosť situácie, môže inšpektor práce vydať zákaz podľa ustanovení § 12 ods. 2 písm. d), e) a f) zákona o inšpekcii práce a nariadenie podľa ustanovení § 12 ods. 2 písm. c) a g) zákona o inšpekcii práce. V roku 2018 inšpektormi práce Inšpektorátu práce Prešov nebol písomným rozhodnutím vydaný zákaz prevádzky strojov alebo iných zariadení, používania technológií alebo činnosti, výrobných a iných priestorov a motorového vozidla, zákaz výkonu práce nadčas a prác žien, mladistvých, zákaz práce bez oprávnenia alebo kvalifikácie alebo ostatných prác proti predpisom.

V roku 2018 inšpektori práce odhalili 128 nedostatkov týkajúcich sa porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania (kód zákazu 50 – práca bez právneho titulu). Zároveň bolo v roku 2018 zistených ďalších 390 závažných nedostatkov bez vydania zákazu.

V tabuľke č. 6 prílohy tejto správy je uvedený prehľad vydaných rozhodnutí o zákaze, vrátane počtu zistených prípadov práce bez právneho titulu (nelegálnej práce).

V roku 2018 Inšpektorát práce Prešov uložil v správnom konaní 292 pokút za porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti dozoru inšpektorátu práce v celkovej výške 677.135,- €. Na základe údajov o právoplatných pokutách bolo v roku 2018 uložených o 10 pokút viac ako v roku 2017, rovnako aj výška uložených pokút bola vyššia o 73.435,- € oproti predchádzajúcemu roku 2017.

Z celkového počtu 292 uložených a právoplatných pokút v roku 2018 bolo 284 pokút uložených zamestnávateľským a podnikateľským subjektom, a to v celkovej výške 674.900,- € a 8 pokút bolo uložených jednotlivcovi – fyzickej osobe, a to v celkovej výške 2.235,- €.

Prehľad uložených pokút podľa jednotlivých oblastí dozoru:

BOZP	– 62 pokút zamestnávateľom v celkovej výške	185.400,- €
PPV	– 142 pokút zamestnávateľom v celkovej výške	217.500,- €
KNZ	– 71 pokút zamestnávateľom v celkovej výške	249.500,- €
SLvD	– 9 pokút zamestnávateľom v celkovej výške	22.500,- €
	– 8 pokút v rámci priestupkového konania	2.235,- €

Podľa zamerania výkonov inšpekcie práce bolo zamestnávateľom uložených najviac právoplatných pokút (142) za porušenie predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy. Čo sa však týka výšky pokút, najvyššie uložená celková suma bola za odhalenie porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania (249.500,-€).

Pri rozdelení uložených pokút, vzhľadom na druh výkonov inšpekcie práce, bolo najviac uložených pokút v počte 143 pri previerkach vykonaných na základe podnetov. Čo sa týka výšky pokút, najvyššie uložená celková suma pokút bola rovnako za vybavovanie podnetov, a to v sume 243.550,-€.

Jednotlivcom uložil inšpektorát práce v roku 2018 spolu 8 pokút (o 7 viac ako v roku 2017) v celkovej sume 2.235,- €. Pokuty boli uložené vodičom za závažné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti sociálnej legislatívy v doprave.

Blokové pokuty v oblasti sociálnej legislatívy v doprave v roku 2018

V roku 2018 bolo uložených 138 blokových pokút v celkovej výške 9.915,- €.

- cestné kontroly na pozemných komunikáciách – 102 blokových pokút vo výške 7.395,- €.
- kontroly v dopravných podnikoch – 36 blokových pokút vo výške 2.520,- €,

Celkový počet blokových pokút uložených v roku 2018 orgánmi inšpekcie práce jednotlivcom – vodičom v cestnej doprave nad 3,5 t bol o 4 blokové pokuty nižší v porovnaní s rokom 2017, suma uložených blokových pokút bola rovnako nižšia v porovnaní s rokom 2017 o 1.575,-€.

V období roku 2018 nebolo odobraté žiadne oprávnenie, osvedčenie alebo preukaz na vykonávanie činnosti podľa osobitných predpisov, ani v jednom prípade nebolo odobraté osvedčenie bezpečnostného technika, autorizovaného bezpečnostného technika.

V oblasti dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v období roku 2018 nebolo vydané rozhodnutie o uložení dodatočnej platby.

V oblasti sociálnej legislatívy v doprave nebolo v období roka 2018 vydané rozhodnutie o zákaze riadenia motorového vozidla a ani v jednom prípade nebolo vydané nariadenie odstaviť vozidlo na prikázanom mieste. Zistené nedostatky a porušenia u kontrolovaných vodičov boli riešené na mieste vydaním pokutových blokov alebo blokov na pokutu nezaplatenú na mieste.

V období roku 2018 neboli podané podnety na zrušenie živnostenského oprávnenia alebo na pozastavenie prevádzkovania živnosti.

V období roku 2018 neboli podané podnety Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava na zrušenie povolenia na činnosť agentúr dočasného zamestnávania.

V období roku 2018 boli podané dve trestné oznámenia orgánom činným v trestnom konaní, jedno v súvislosti s podozrením zo spáchania trestného nevyplatenia mzdy a druhé v súvislosti s trestným činom ublíženia na zdraví, ktorý bol zistený v rámci vyšetrovania závažného pracovného úrazu s ťažkou ujmovou na zdraví.

7. Stav a vývoj pracovných úrazov a chorôb z povolania

V roku 2018 bolo nahlásených 1.043 ostatných registrovaných pracovných úrazov (ďalej OPÚ), t. j. všetkých registrovaných pracovných úrazov s dobou pracovnej neschopnosti nad 3 dni okrem závažných pracovných úrazov s následkom smrti a závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmovou na zdraví. V počte OPÚ za rok 2018 sme zaznamenali mierny pokles o 60 OPÚ (5,6%) oproti roku 2017. Vzhľadom na počet úrazov môžeme konštatovať, že početnosť OPÚ sa rapídne nezvyšuje a za posledné tri roky osciluje na úrovni mierne nad tisíc OPÚ.

V roku 2018 boli Inšpektorátom práce Prešov registrované 3 závažné pracovné úrazy s následkom smrti (ďalej SPÚ), čo oproti roku 2017 predstavuje pokles o 3 prípady (50,0%).

V hodnotenom roku 2018 bolo registrovaných aj 15 pracovných úrazov s ťažkou ujmovou na zdraví (ďalej ŤUZ). Oproti roku 2017 došlo v roku 2018 k poklesu počtu pracovných úrazov s ŤUZ o 12 prípadov (44,4%).

Zdroje sú prvou základnou skupinou úrazových znakov. Za zdroj úrazu sa považuje predmet, látka, alebo energia, prípadne človek, prírodný živý, ktorý svojím náhlým vonkajším pôsobením privodil úraz zamestnanca priamo alebo nepriamo tým, že pri jeho činnosti, prípadne pri náhodnom styku s ním, bol bezprostredným podnetom vzniku pracovného úrazu.

Zdrojmi SPÚ v roku 2018 boli dopravné prostriedky (2 prípady – 66,7%) a pracovné priestory ako zdroje pádov zamestnancov (1 prípad – 33,3%).

Najpočetnejšími zdrojmi ŤUZ v roku 2018 boli stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné, kde bolo zaznamenaných až 8 prípadov ŤUZ, o jeden viac ako v roku 2017, čo predstavuje až 46,7 % podiel z celkového počtu ŤUZ. Druhým najpočetnejším zdrojom ŤUZ boli prípady neodbornej manipulácie s bremenami, materiálom, ako aj pády predmetov, výrobkov či materiálov. V tejto skupine zdrojov boli zaznamenané 3 prípady ŤUZ, čo predstavuje 20 % podiel z celkového počtu ŤUZ. Ľudia, zvieratá a prírodné živly predstavovali ďalší zdroj, pri ktorom vznikli 2 prípady ŤUZ (13,3 %).

Najpočetnejšími zdrojmi OPÚ v roku 2018 s početnosťou nad 300 pracovných úrazov boli pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb, kde bolo zaznamenaných až 312 OPÚ, čo predstavuje 29,9 % podiel z celkového počtu OPÚ v roku 2018 a neodborná manipulácia s bremenami, materiálom, ako aj pády predmetov, výrobkov či materiálov, pôsobenie ostrých hrán, a to v prípade až 307 OPÚ, čo predstavuje 29,4 % podiel z celkového počtu OPÚ v roku 2018. S početnosťou nad 100 OPÚ v roku 2018 boli zdrojmi OPÚ aj stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné, ktoré s počtom 129 OPÚ predstavovali 12,4 % podiel z celkového počtu OPÚ v roku 2018 a náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje, ktoré s počtom 103 OPÚ predstavovali 9,9 % podiel z celkového počtu OPÚ v roku 2018.

V roku 2018 bola v dvoch prípadoch príčinou vzniku SPÚ používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v ohrozenom priestore, v jednom prípade nepoužívanie predpísaných pridelených osobných ochranných pracovných prostriedkov. V týchto prípadoch zodpovednosť za vznik SPÚ niesli samotní zamestnanci.

V roku 2018 bola najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ (7 prípadov) príčina spočívajúca v používaní nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia. Druhou najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ bolo ohrozenie inými osobami (iné nebezpečné konanie) - 5 prípadov. V jednom prípade sa jednalo o nezistenú príčinu vzniku ŤUZ. Dôvodom bolo, že vyšetrovanie príčiny vzniku ŤUZ pre zložitosť preukazovania skutočností súvisiacich s pracovným úrazom ku dňu vypracovania správy ešte nebolo ukončené.

Príčina, za ktorú niesli zodpovednosť samotní zamestnanci tým, že používali nebezpečné postupy alebo spôsoby práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrvávali v ohrozenom priestore, bola konštatovaná v 7 prípadoch, čo predstavuje 50 % podiel zo všetkých vyšetrených príčin vzniku ŤUZ (14).

Ani v jednom prípade zo všetkých 14 vyšetrených príčin vzniku ŤUZ v roku 2018 nebola konštatovaná príčina vzniku ŤUZ, za ktorú by niesli zodpovednosť zamestnávateľia.

V roku 2018 bola najpočetnejšou príčinou vzniku 783 OPÚ nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziológické stavy).

Druhou najpočetnejšou príčinou vzniku 50 OPÚ bola príčina, za ktorú niesli zodpovednosť samotní zamestnanci tým, že používali nebezpečné postupy alebo spôsoby práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrúvali v ohrozenom priestore. Príčinou vzniku 41 OPÚ bol chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu. Príčinou vzniku 30 OPÚ bolo ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami a rovnako aj ohrozenie inými osobami. V 57 prípadoch neboli nezistené príčiny vzniku OPÚ.

Príčiny vzniku OPÚ v roku 2018, za ktoré nesú zodpovednosť zamestnávateľa, boli zistené v prípadoch len 83 OPÚ. Príčiny, za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci, boli zistené v prípade 60 OPÚ.

Choroby z povolania sú nahlasované a evidenciu chorôb z povolania vedie Národný inšpektorát práce. Bezpečnostné, technické a organizačné príčiny vzniku chorôb z povolania vyšetrujú miestne príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva. Na vyšetrovaní bezpečnostných, technických a organizačných príčin vzniku chorôb z povolania sa inšpektoráty práce podieľajú len na základe žiadosti miestne príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva. V roku 2018 sa Inšpektorát práce Prešov nepodieľal na vyšetrovaní bezpečnostných, technických a organizačných príčin vzniku chorôb z povolania.

V roku 2018 zo strany zamestnávateľských subjektov v miestnej príslušnosti Inšpektorátu práce Prešov nebola hlásená závažná priemyselná havária a zo strany Inšpektorátu práce Prešov neboli vyšetrované príčiny vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Najviac registrovaných pracovných úrazov sa tradične koncentrovalo v odvetviach priemyselnej výroby, veľkoobchodu a maloobchodu a dopravy a skladovania. V tejto súvislosti Inšpektorát práce Prešov bude svoju činnosť naďalej sústreďovať do odvetví ekonomických činností s najvyšším počtom vzniku registrovaných pracovných úrazov.

8. Spolupráca orgánov inšpekcie práce

Pri výkone inšpekcie práce v roku 2018 Inšpektorát práce Prešov spolupracoval s viacerými orgánmi štátnej správy vykonávaním spoločných kontrol a vzájomnou výmenou informácií a údajov.

So špecializovanými oddeleniami Policajného zboru ako Krajským dopravným inšpektorátom bola spolupráca a realizácia spoločných kontrol vykonávaná priebežne pri výkone dozoru v oblasti sociálnej legislatívy v doprave v rámci cestných kontrol na pozemných komunikáciách.

Spolupráca s útvarmi Policajného zboru bola realizovaná aj v súvislosti s vyšetrovaním udalostí, najmä závažných pracovných úrazov s následkom smrti, ale aj závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmovou na zdraví. Ďalšou oblasťou, v ktorej spolupracoval inšpektorát práce s jednotlivými útvarmi PZ, najmä s Oddeleniami cudzineckej polície a Národnou jednotkou boja proti nelegálnej migrácii NAKA, expozitúra východ, bola oblasť boja proti nelegálnej práci a nelegálnemu zamestnávaniu. Táto spolupráca bola v roku 2018 realizovaná vo viacerých prípadoch (súčinnostné akcie), a to na základe žiadosti PZ SR alebo aj zo strany inšpektorátu práce v prípadoch, kde bol predpoklad zamestnávania cudzincov, štátnych príslušníkov tretích krajín. Spolupráca zo strany útvarov PZ bola poskytovaná na požadovanej úrovni a mala veľký význam a prínos v rámci zvyšovania efektivity výkonu inšpekcie práce v oblasti kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania.

Orgány inšpekcie práce spolupracovali so stavebnými úradmi pri uplatňovaní právnych predpisov na zaistenie BOZP pri kolaudáciách stavieb a ich zmien.

Spolupráca a spoločný výkon dozoru bol realizovaný aj s vybranými miestne príslušnými Regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva (ďalej RÚVZ). Realizované boli aj spoločné pracovné porady inšpektorátu práce a určeným koordinátorom RÚVZ v kraji, v rámci spoločných porád dochádzalo k výmene informácií, podaní a podnetov z činnosti oboch orgánov dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci. Inšpektorát práce a miestne príslušné RÚVZ sa zúčastňovali aj na previerkach, ktoré koordinovala Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej SIŽP), a ktoré boli zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií. Spoločných previerok sa okrem vyššie uvedených orgánov štátnej správy zúčastnili aj orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi a orgány štátnej správy na úseku civilnej ochrany.

Inšpektorát práce spolupracoval aj s jednotlivými pobočkami Sociálnej poisťovne. Na požiadanie pobočiek Sociálnej poisťovne bolo ich zamestnancom poskytované poradenstvo z oblasti pracovnoprávných vzťahov. V rámci súčinnosti žiadali pobočky Sociálnej poisťovne o vykonanie inšpekcie práce za účelom napr. určenia relevantnosti vzniku pracovnoprávných vzťahov, prípadne o preverenie trvania pracovnoprávneho vzťahu, a to vo špecifických prípadoch, ktoré sa jej javili ako subvenčný podvod za účelom neoprávneného vyplatenia dávok najmä nemocenského poistenia a materského. Inšpektorát práce Prešov na požiadanie poskytoval pobočkám Sociálnej poisťovne aj údaje o výsledku vyšetrovaných pracovných úrazov.

V oblasti kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania sme v jednom prípade spolupracovali aj s Inšpektorátom slovenskej obchodnej inšpekcie pre Prešovský kraj so sídlom v Prešove.

9. Hodnotenie stavu ochrany práce v roku 2017 v Slovenskej republike a opatrenia dozorného orgánu na zlepšenie stavu

V tejto časti správy je hodnotený stav ochrany práce v oblasti BOZP, pracovnoprávných vzťahov a dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania a v oblasti sociálnej legislatívy v doprave.

Hodnotenie stavu ochrany práce v oblasti BOZP

Zamestnávateľia za účelom úspory finančných prostriedkov často šetria prostriedky v oblastiach, ktoré nemajú priamy dopad na výrobný proces. Jednou takouto oblasťou je oblasť ochrany práce, konkrétne oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Previerky ukázali, že v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je stále rozdiel medzi veľkými a malými zamestnávateľmi. Lepšie v tomto porovnaní vychádzajú veľkí zamestnávateľia, u ktorých pôsobia zástupcovia zamestnancov a vlastná alebo externá bezpečnostno-technická služba, ktorá účinnejšie zabezpečuje plnenie úloh v oblasti BOZP vyplývajúcich z bezpečnostných prepisov.

Z našich poznatkov v oblasti dozoru nad dodržiavaním BOZP vyplýva, že problémy spôsobuje aj nedostatočné spoločenské docenenie významu BOZP. Prejavuje sa aj absencia zamestnávania odborných zamestnancov pre BOZP v riadnom pracovnom pomere, najmä autorizovaných bezpečnostných technikov a revízných technikov. Často sú títo odborní zamestnanci nahradzovaní poskytovaním týchto služieb dodávateľským spôsobom.

So zaistením BOZP úzko súvisí aj stav pracovných prostriedkov. Nové stroje a zariadenia zamestnávateľia uvádzajú do výroby len v rámci zavádzania nových technológií pri vytváraní nových podnikov so zahraničnou účasťou. Doterajšia výroba beží vo väčšine prípadoch so starými pracovnými prostriedkami, ktoré z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nevyhovujú novej legislatíve prijímanej v oblasti BOZP. Najviac sa tento problém prejavuje u malých zamestnávateľov, ktorí svoju činnosť vykonávajú na strojoch, ktoré sú zastarané, alebo boli dovezené ako použité zo zahraničia.

Vo väčšine kontrolovaných subjektov sa takmer vôbec nepresadzuje systémové riešenie BOZP. Často je to dôsledok nedostatočného právneho vedomia zamestnávateľov i zamestnancov. Zamestnávateľia preferujú predovšetkým hospodárske a komerčné aktivity pred starostlivosťou o zamestnancov. K spracovaniu dokumentácie, ako je napr. politika BOZP, hodnotenie nebezpečenstiev pristupujú spravidla len vtedy, keď im to inšpekcia nariadi.

Do problémovej oblasti BOZP môžeme zaradiť aj nedostatočné spoločenské docenenie významu BOZP, vrátane funkcie bezpečnostného technika a jeho postavenie vo firme.

Organizátori výchovy a vzdelávania /dodávateľské firmy, samotní zamestnávateľia/ musia mať na zreteli starostlivosť o bezpečnosť pri práci, pretože táto má okrem humánneho charakteru i ekonomický dosah a výchovný zámer. Prostredie vzdelávania je samo nositeľom prostriedku výchovných cieľov. Usporiadané a estetické prostredie pôsobí a podmieňuje vzdelávanie, výchovu, disciplínu a poriadok. Skúsenosti a návyky k bezpečnej práci a k obozretnému a

ohľaduplnému konaniu sa mimoriadne pozitívne odrážajú v praxi. Základnou požiadavkou vzdelávania je zvyšovanie jeho úrovne a efektívnosti. K tejto požiadavke je potrebné vytvoriť a neustále zabezpečovať zodpovedajúce podmienky, ku ktorým nesporne patria podmienky bezpečnej práce. Život a zdravie človeka patrí medzi najcennejšie hodnoty a oblasť bezpečnosti práce by malo k tomu prispievať.

Všeobecnou požiadavkou bezpečnosti práce je vytvárať také pracovné podmienky, aby ľudia neboli z pracovného procesu vyradení chorobou alebo úrazom, aby pracovné podmienky a prostredie, ktoré ich obklopujú umožňovali pracovať a učiť sa stále produktívne, bez vysilenia alebo poškodenia zdravia. Charakter bezpečnosti práce si vyžaduje predovšetkým adekvátne vytváranie podmienok bezpečného a zdravého prostredia pre zamestnancov.

Hodnotenie stavu ochrany práce v oblasti pracovnoprávných vzťahov a v oblasti dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania

Počet podnetov v oblasti pracovnoprávných vzťahov ani v roku 2018 nemal klesajúcu tendenciu. V oblasti pracovnoprávných vzťahov sme v roku 2018 zaznamenali až 781 podaní.

V oblasti pracovnoprávných vzťahov v hodnotenom období roku 2018 môžeme konštatovať vysoký počet nevynútených výkonov v oblasti pracovnoprávných pretrvávajú.

V roku 2018 sme zaznamenali nárast počtu podnetov oproti roku 2017, v tejto súvislosti nie je vzhľadom na kapacitné možnosti inšpektorátu práce zameriavať výkony v oblasti pracovnoprávných vzťahov do prevenčnej činnosti.

Vysoký počet opodstatnených podnetov a zistených nedostatkov v dozorovanej oblasti pracovnoprávných vzťahov potvrdzuje, že v tejto oblasti nie je možné stav dodržiavania pracovnoprávných predpisov v kraji hodnotiť pozitívne.

Inšpektorát práce najčastejšie odhaľoval nedostatky v oblasti pracovnoprávných vzťahov v malých a stredných firmách s počtom zamestnancov do 49.

Medzi najzávažnejšie nedostatky patria aj zistenia orgánov inšpekcie práce v súvislosti s falšovaním evidencie pracovného času, neposkytovaním mzdy za všetky odpracované hodiny, ale len v rozsahu základného fondu pracovného času, neuznávanie práce nadčas zo strany zamestnávateľa (zamestnávateľ popiera nariadenie práce nadčas, popiera, že táto práca bola vykonávaná s jeho vedomím alebo že bola vzájomne dohodnutá). Často tieto namietané skutočnosti sú predmetom sporu medzi zmluvnými stranami, pričom inšpektor práce nie je oprávnený prejednávať a rozhodovať spory o nároky z pracovného pomeru.

Ďalším nepriaznivým javom, ktorý bol zaznamenaný aj v roku 2018, bola skutočnosť, že napriek legislatívnym úpravám definície závislej práce neustupuje vykonávanie práce, resp. poskytovanie práce na živnosť. Zamestnanci zmluvné strany ako klasický pracovný pomer.

Od roku 2017 s nástupom novej legislatívy v oblasti vysielania zamestnancov v rámci cezhraničného poskytovania služieb a vzrastajúcim dopytom po kvalifikovanej pracovnej sile na Slovensku, zaznamenaný nárast prípadov zisteného nelegálneho zamestnávania cudzincov – štátnych príslušníkov tretích krajín. Zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí

v poslednom období v čoraz väčšom počte vstupujú na náš pracovný trh, je veľmi spoločensky citlivá téma, ktorej sa inšpektoráty práce musia intenzívne venovať. V tejto súvislosti inšpektoráty práce musia neustále zdokonaľovať svoje pracovné postupy a metódy práce a reagovať na meniace sa parametre a podnety v oblasti zamestnávania cudzincov.

V niektorých krajinách je zavedené používanie identifikačných preukazov alebo pracovných knížiek na pracovisku. Na zvýšení účinnosti výkonu inšpekcie práce v súvislosti s potrebou identifikovania legálnosti zamestnávania cudzincov na pracovisku v čase výkonu inšpekcie práce, sme navrhovali v prípade cudzincov zavedenie preukazov alebo pracovných knížiek. Doklad, ktorým by sa pri kontrole preukázal cudzinec by mohol obsahovať osobné údaje každého zamestnanca, názov zamestnávateľa, druh pobytu alebo povolenia na zamestnanie, obdobie platnosti povolenia a údaj o začiatku práce. Zavedenie pracovných knížiek alebo preukazov a ich používanie v prípade cudzincov by bolo možné považovať za efektívne opatrenie boja proti nedeklarovanej práci pri zamestnávaní cudzincov. V oblasti zamestnávania cudzincov je zjavný legislatívny chaos, množstvo výnimiek a výnimiek z výnimiek. Zavedenie pracovných knížiek v prípade cudzincov by vyriešilo časovo zdĺhavý a finančne náročný systém kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín v súvislosti napr. s identifikáciou vyslania, ktorý sa realizuje formou spisovania zápisníc o podaní informácie za prítomnosti prizvaného tlmočníka alebo sa zamestnanci predvolávajú na inšpektorát práce na podanie informácií, pričom tento právny úkon musí byť vykonaný za prítomnosti tlmočníka.

Hodnotenie stavu ochrany práce v oblasti SLvD

Každoročne pri vyhodnocovaní počtu zistených porušení sa konštatuje, že najčastejšími porušeniami právnych predpisov v oblasti sociálnej legislatívy v doprave je nedodržanie prestávky počas jazdy, jazda bez prestávky a nedodržanie denného odpočinku. Tieto zistené porušenia každoročne tvoria približne 60 až 70 % z celkového počtu všetkých zistených porušení v dozorovanej oblasti.

Výsledky kontrol v oblasti sociálnej legislatívy v doprave potvrdzujú opodstatnenosť a potrebu kontrolnej činnosti v tejto oblasti. Vyplyva to predovšetkým z potreby zvyšovať bezpečnosť na cestách a zvyšovať kultúru práce vodičov najmä v medzinárodnej kamiónovej doprave. Je potrebné si však uvedomiť, že bezpečnosť je jednou z najdôležitejších cieľov pri preprave tovarov a osôb. Snahou Inšpektorátu práce Prešov bolo prispieť maximálnou možnou mierou na naplnenie tohto cieľa.

Je potrebné legislatívne doriešiť pri cestných kontrolách na pozemných komunikáciách vymáhanie uložených pokút v prípadoch, ak vodič nezaplatí blokovú pokutu uloženú počas cestnej kontroly na pozemnej komunikácii (jedná sa hlavne o zahraničných vodičov). Ukladanie a vymáhanie zaplattenia pokút navrhujeme riešiť zmenou legislatívy tak, aby inšpektor práce mal právo v prípade nezaplattenia pokuty na mieste počas cestnej kontroly na pozemných komunikáciách zadržať vodičovi doklady potrebné k vedeniu motorového vozidla a doklady od vozidla až do času, kedy vodič uloženú pokutu neuhradí. Vytvárať odstavné plochy a tam

sústreďovať kontrolovaných vodičov s vozidlami, nie je praktickým dobrým riešením. Nie je totiž doriešený problém „doprodu“ tohto vozidla na určenú odstavnú plochu.

TEXTOVÁ PRÍLOHA

10.1 Personálne údaje

Prehľad počtu zamestnancov Inšpektorátu práce Prešov, počet inšpektorov práce vrátane vedúcich zamestnancov, uchádzačov a počet žien (k 31. 12. 2018) je uvedený v nasledujúcich tabuľkách:

2018	Počet zamestnancov	Počet inšpektorov	Počet uchádzačov	Počet žien	Počet žien inšpektoriek
IP Prešov	52	39	2	23	13/1*

*1 uchádzač na mieste inšpektora práce

2018	Počet zamestnancov	Počet vedúcich zamestnancov	Počet vedúcich inšpektorov	Počet žien vedúcich	Počet žien vedúcich inšpektorov
IP Prešov	52	8	6	3	1

Prehľad vekovej štruktúry zamestnancov a inšpektorov práce k 31.12.2018

2018	do 30 rokov	od 31 do 40 rokov	od 41 do 50 rokov	od 51 do 60 rokov	nad 60 rokov	SPOLU	
IP Prešov zamestnanci	8	7	10	18	9	52	
IP Prešov inšpektori	7	5	5	15	7	39	

Z celkového počtu 9 zamestnancov, z toho 7 inšpektorov práce, dosiahli vek nad 60 rokov, v roku 2019 ďalší 2 inšpektori práce dovŕšia vek 65 rokov, do dosiahnutia ktorého je možné vykonávať štátnu službu.

10.2 Výkony

V roku 2018 bolo zrealizovaných celkom 7308 výkonov v jednotlivých oblastiach inšpekcie práce. V roku 2017 bolo zrealizovaných 5243 výkonov, čo je na úrovni 71,74% počtu výkonov v porovnaní s rokom 2018 (7308 výkonov), v roku 2016 bolo zrealizovaných 6484 výkonov, čo je na úrovni 88,72% počtu výkonov v porovnaní s rokom 2018 (7308 výkonov).

Bližšie informácie o počte a jednotlivých druhov výkonov je uvedený v prílohe v tabuľke č. 2.

Z celkového počtu výkonov bolo najviac výkonov v počte 3089 realizovaných v oblasti kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania (KNZ), čo je na úrovni 42,27% k celkovému počtu výkonov za rok 2018.

Druhou najpočetnejšou skupinou v oblasti výkonov bola oblasť pracovnoprávných vzťahov (PPV), kde bolo zrealizovaných celkovo 1897 výkonov, čo je na úrovni 25,96% k celkovému počtu výkonov za rok 2018.

V oblasti BOZP bolo zrealizovaných celkom 1080 výkonov, čo je na úrovni 14,78% k celkovému počtu výkonov za rok 2018.

V oblasti trhového dohľadu (TD) bolo zrealizovaných celkovo 472 výkonov, čo je na úrovni 6,46 % k celkovému počtu výkonov za rok 2018.

V oblasti sociálnej legislatívy v doprave (SLvD) bolo zrealizovaných celkom 770 výkonov, čo je na úrovni 10,54 % k celkovému počtu výkonov za rok 2018.

Zhodnotenie podielu prevenčnej činnosti na celkovom počte výkonov:

Oblasť BOZP	Výkony (A+B)	- 495 výkonov
	Výkony (C+E+F+J)	- 585 výkonov
Oblasť TD	Výkony (A+B)	- 42 výkonov
	Výkony (C)	- 430 výkonov
Oblasť PPV	Výkony (A+B)	- 1550 výkonov
	Výkony (E+F+H)	- 347 výkonov
Oblasť KNZ	Výkony (A+B)	- 3003 výkonov
	Výkony (E+J)	- 86 výkonov
Oblasť SLvD	Výkony (A+B)	- 757 výkonov
	Výkony (E)	- 13 výkonov

Komentár

V oblasti BOZP podielom nevynútených výkonov (A+B) na celkovom počte výkonov v oblasti BOZP, prevenčná činnosť v oblasti BOZP v roku 2018 predstavovala 45,83% z celkového počtu výkonov v tejto oblasti.

V oblasti TD až na 42 výkonov v rámci plánovaných úloh, všetky ostatné výkony boli realizované v súvislosti s uplatňovaním požiadaviek na zaistenie BOZP pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien. Prevenčná činnosť v oblasti TD tak predstavuje len 8,9% z celkového počtu výkonov v tejto oblasti.

V oblasti PPV už niekoľko rokov dominujú vynútené výkony súvisiace so šetrením podnetov. V oblasti PPV predstavovala prevenčná činnosť slušných 81,7% z celkového počtu výkonov v tejto oblasti.

Z pohľadu prevenčnej činnosti je možné dosiahnuté výkony pozitívne hodnotiť len v oblasti KNZ a SLvD.

V oblasti KNZ prevenčná činnosť vzrástla najmä pôsobením oddelení kontroly nelegálneho zamestnávania a podiel prevenčnej činnosti v rámci celkových výkonov v tejto oblasti predstavuje až 97,22% z celkového počtu výkonov v tejto oblasti.

Prevenčná činnosť jasne dominuje aj v oblasti kontroly dodržiavania právnych predpisov v oblasti sociálnej legislatívy v doprave, tu podiel nevynútených výkonov v rámci celkových výkonov v tejto oblasti predstavuje 98,31% z celkového počtu výkonov v tejto oblasti.

10.3 Poradenská činnosť

V súlade so zákonom o inšpekcii práce poskytovali inšpektori práce v roku 2018 poradenstvo zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi a zamestnancom.

Poradenská činnosť je naďalej realizovaná v rámci výkonov inšpekcie práce na pracoviskách zamestnávateľských subjektov pri plánovaných a mimoriadnych previerkach, v rámci uplatňovania požiadaviek na zaistenie BOZP pri kolaudáciách stavieb a ich zmien, pri šetrení podnetov a oznámení.

Evidované odborné poradenstvo bolo v roku 2018 poskytované aj v priestoroch inšpektorátu práce, a to v 290 prípadoch. Poradenstvo bolo v roku 2018 vyžiadané v oblasti BOZP v 41 prípadoch (164 hod.), v oblasti trhového dohľadu v jednom prípade (3 hod.), v oblasti PPV v 236 prípadoch (301,5 hod.), v oblasti sociálnej legislatívy v doprave v 11 prípadoch (38 hod.) a v oblasti dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania v jednom prípade (0,5 hod.).

Oblasť poradenstva je neoddeliteľnou súčasťou preventívnej činnosti inšpekcie práce a prispieva k zvyšovaniu právneho vedomia v právnických a fyzických subjektoch v oblasti BOZP, pracovnoprávnych vzťahov, trhového dohľadu, sociálnej legislatívy v doprave a v oblasti dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania.

V roku 2018 poskytovali inšpektori práce poradenskú činnosť týmito formami - telefonicky, osobne v kontrolovanom subjekte, osobne v priestoroch inšpektorátu práce, písomnou formou odosielané na e-mailové adresy a odosielané poštovým podnikom.

Písomné poradenstvo	– 234 výkonov (449 hod.),
Osobné poradenstvo	– 28 výkonov (26 hod.),
Telefonické poradenstvo	– 28 výkonov (32 hod.).

10.4 Poskytovanie informácií

Inšpektorát práce Prešov sprístupňuje informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“).

Inšpektorát práce Prešov zabezpečuje zverejnenie povinných informácií uvedených v § 5 zákona na verejne prístupnej úradnej tabuli na 3. poschodí v sídle Inšpektorátu práce Prešov na ulici Konštantínovej 6, Prešov a na internetovej stránke <http://www.ip.gov.sk/po/>.

Inšpektorát práce Prešov zabezpečuje zverejnenie povinne zverejňovaných zmlúv podľa § 5a a § 5b zákona o slobode informácií v Centrálnom registri zmlúv a na internetovej stránke <http://www.ip.gov.sk/po/>.

V roku 2018 bolo na Inšpektorát práce Prešov podaných 24 žiadosti o sprístupnenie informácie podľa zákona o slobode informácií.

- 5 x zaslanie záznamu o šetrení pracovného úrazu
- 1 x zaslanie rozhodnutia týkajúceho sa zastavenia konania o uložení pokuty
- 1 x informácia o subjektoch uchádzajúcich sa o regionálnu certifikáciu
- 1 x informácia, či inšpekcia práce bola vykonaná, či sa potvrdilo konkrétne porušenie predpisu
- 1 x informácia, či v posledných 12 mesiacoch bolo zo strany Inšpektorátu práce Prešov vedené akékoľvek konanie /inšpekcia práce alebo aj správne konanie/
- 1 x informácia k inšpekciám práce a to konkrétne zistené nedostatky porušenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vykonané nápravné opatrenia
- 1 x informácia o tom, či bola udelená pokuta za správny delikt, ak áno, v akej výške, a ak nie, z akých dôvodov
- 1 x žiadané rozhodnutie, ktorým sa skončilo konanie o správnom delikte
- 10 x žiadaný výsledný materiál z vykonanej inšpekcie práce
- 1 x žiadané doklady založené v spise z vykonanej inšpekcie práce, kópiu kompletného spisu
- 1 x informácia o tom, či Inšpektorát práce Prešov mal vedomosť o organizačných zmenách, ktoré sa týkajú zrušenia pracovného miesta počas inšpekcie práce a zároveň žiadosť o vyjadrenie, či postupovala riaditeľka v súlade so zákonom, či výpoveď je platná

V ôsmich prípadoch boli sprístupnené informácie podľa žiadosti.

Pätnástim žiadateľom boli sprístupnené čiastočné informácie, boli nesprístupnené osobné údaje.

V jednom prípade nebola informácia vôbec poskytnutá a to v prípade, keď žiadateľ žiadal zo spisu vedomosť o organizačných zmenách, ktoré sa týkajú zrušenia pracovného miesta počas inšpekcie práce a zároveň žiadal o vyjadrenie, či postupovala riaditeľka v súlade so zákonom, či

výpoveď je platná, nakoľko iné informácie uvedené v spisoch sú informáciami týkajúcimi sa dozoru, teda informáciami, ktoré povinná osoba nesprístupňuje.

Ani v jednom prípade nebolo voči rozhodnutiu o nesprístupnení informácie respektíve voči rozhodnutiu o čiastočnom sprístupnení podané odvolanie.

Inšpektorát práce Prešov poskytol v roku 2018 informácie médiám spolu v 34 prípadoch. Informácie boli médiám poskytované na ich vyžiadanie. Požadované informácie zo strany médií, ktoré boli následne sprostredkované verejnosti, boli zo strany Inšpektorátu práce Prešov poskytované vo forme vyjadrení a stanovísk poverených zamestnancov inšpektorátu práce, ktorými boli určený hovorca a hlavný inšpektor práce Inšpektorátu práce Prešov. Zamestnanec inšpektorátu práce poverený zabezpečením styku s médiami podľa možnosti bezodkladne reagoval na každú požiadavku médií a poskytoval informácie v požadovanej forme, v prípade nejasností inicioval spresnenie požiadavky novinárov. Vo väčšine prípadov mali média záujem o informácie týkajúce sa výkonu inšpekcie práce, napr. výsledkov inšpekcie práce, ale aj o informácie týkajúce sa momentálne vzniknutých udalostí v súvislosti so vznikom smrteľných, ťažkých alebo registrovaných pracovných úrazov a iných udalostí, ktoré vznikli na pracoviskách zamestnávateľských subjektov a týkali sa oblastí dozoru inšpektorátu práce.

Inšpektorát práce v jednom prípade vydal tlačovú správu prostredníctvom regionálnej agentúry TASR, ktorá súvisela so vznikom smrteľného pracovného úrazu. Uvedený postup vyplýval z požiadaviek a zásad krízovej komunikácie.

10.5 Sťažnosti a podania

Inšpektorát práce Prešov v hodnotenom období roku 2018 neevidoval žiadne podanie kvalifikované ako sťažnosť.

V roku 2018 bolo Inšpektorátu práce Prešov doručených 781 podaní. Oproti rokom 2017 a 2016 počet doručených podaní mierne vzrástol o 75 podaní oproti roku 2017 (706 podaní) a 31 podaní oproti roku 2016 (750 podaní).

Najviac podnetov upozorňovalo na finančné poškodzovanie zamestnancov, predovšetkým neposkytnutie mzdy alebo jej časti. V oblasti BOZP podnety najčastejšie upozorňovali na prácu bez odbornej spôsobilosti a na bezpečnosť strojov, zariadení a priestorov pracovísk, najmä na porušovanie BOZP na stavbách.

Podnety a oznámenia sú v zásade prešetrované do 60 dní odo dňa ich doručenia. Najkomplikovanejšia situácia je v súvislosti so šetrením podaní s tzv. cudzím prvkom, kde miesto výkonu práce zamestnanca je v zahraničí, v inom členskom štáte EHP a kde sa stretávajú

právne poriadky iných štátov, ako sú pracovnoprávne predpisy upravené v právnom poriadku Slovenskej republiky.

10.6 Príprava predpisov a technická normalizácia

V roku 2018 sa Inšpektoráty práce Prešov podieľal na pripomienkovaní nasledovných právnych predpisov:

- zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;

10.7 Zahraničná spolupráca

V roku 2018 sa Inšpektorát práce Prešov podieľal aj na spolupráci na medzinárodnej úrovni.

V tejto súvislosti evidujeme:

- účasť hlavného inšpektora práce a dvoch vybraných inšpektorov práce na Medzinárodnej konferencii INCOBOZ 2018, ktorá sa konala v dňoch 16.5.2018 až 18.5.2018 v Bojniciach. Programom medzinárodnej konferencie bola okrem iného aj oblasť stavebníctva (nové trendy, legislatívne zmeny, pravidlá a príklady dobrej praxe), aktuálne trendy BOZP v automobilovom priemysle ako aj nová kampaň EU – OSHA.
- účasť hlavného inšpektora práce na XXXI. Ročníku Medzinárodnej konferencie „Aktuálne otázky BOZP“, ktorá sa konala v dňoch 12.11.2018 až 14.11.2018 na Štrbskom Plese. Programom medzinárodnej konferencie boli riziká ako súčasť stratégie – Priemysel 4.0, nové legislatívne trendy v oblasti BOZP, bezpečnosť technických zariadení, príklady dobrej praxe a účinných riešení BOZP, zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie.
- účasť hlavného inšpektora práce na pracovnom stretnutí českej a slovenskej inšpekcie práce, ktoré sa konalo v dňoch 26.11.2018 až 28.11.2018 vo Veľkých Losinách v Českej republike. Programom pracovného stretnutia a výmeny informácií bola problematika pracovnej úrazovosti občanov SR na území ČR a občanov ČR na území SR, problematika vysielania zamestnancov v rámci poskytovania služieb, výmena informácií v rámci systému IMI medzi SR a ČR, ako aj vzájomná spolupráca SUIP a NIP v roku 2019.

10.8. Vydávanie osvedčení a preukazov Inšpektorátom práce Prešov

Osvedčenia a preukazy boli vydávané na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá bola doručená na Inšpektorát práce Prešov. Fyzická osoba, ktorá žiadala o vydanie osvedčenia alebo preukazu, musela absolvovať overenie odborných vedomostí u oprávnenej právnickej osoby.

a) Vydané osvedčenia revíznym technikom

Inšpektorát práce Prešov v roku 2018 vydal 61 osvedčení revíznym technikom, z toho:

- 51 osvedčení na vykonávanie činností na elektrických zariadeniach,
- 3 osvedčenia na vykonávanie činností na plynových zariadeniach,
- 1 osvedčenie na vykonávanie činností na tlakových zariadeniach a
- 6 osvedčení na vykonávanie činností na zdvíhacích zariadeniach.

b) Vydané osvedčenia na opravy zariadení a techniky

Inšpektorát práce Prešov v roku 2018 vydal 13 osvedčení na opravy zariadení a techniky, z toho:

- 6 osvedčení na vykonávanie opráv plynových zariadení,
- 5 osvedčení na vykonávanie opráv tlakových zariadení a
- 2 osvedčenia na vykonávanie opráv zdvíhacích zariadení.

V roku 2018 sme zaznamenali nárast v počte vydaných osvedčení oproti roku 2017, kedy Inšpektorát práce Prešov vydal 39 osvedčení, a to o 89,7%.

c) Vydané preukazy

Inšpektorát práce Prešov v roku 2018 vydal 241 preukazov na obsluhu VTZ, z toho:

- 142 preukazov na obsluhu tlakových zariadení a
- 99 preukazov na obsluhu plynových zariadení.

Aj v počte vydaných preukazov na obsluhu sme v roku 2018 zaznamenali nárast. Inšpektorát práce Prešov v roku 2018 vydal o 84 preukazov viac (53,5%) v porovnaní s rokom 2017.

Nedostatky u žiadateľov na vydanie osvedčení na činnosť a preukazov na obsluhu pretrvávajú hlavne v podávaní neúplných žiadostí a v podávaní žiadostí na miestne nepríslušný inšpektorát práce.

Nadalej pretrvávajú nedostatky v predkladaní neúplných žiadostí o vydanie osvedčenia na činnosť alebo preukazu na obsluhu. Súčasťou žiadostí najčastejšie nie sú predkladané originály alebo overené kópie dokladov o dosiahnutom vzdelaní.

Príslušným inšpektorát práce na vydanie osvedčenia na činnosť alebo preukazu na obsluhu je inšpektorát podľa miesta konania skúšok, t.j. podľa miesta overovania vedomostí zo strany oprávnenej právnickej osoby. Žiadatelia o vydanie osvedčenia na činnosť alebo preukazu na obsluhu často podávajú žiadosti na inšpektorát práce podľa miesta bydliska.

11. Prehľad všeobecne záväzných predpisov

- zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (chemický zákon);
- zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- zákon č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 351/2015 Z. z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 125/2016 Z. z.;
- zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Príloha

Tabuľka č.1 – Počet subjektov kontrolovaných v roku 2018,
Tabuľka č.2 – Prehľad výkonov inšpekcie práce (činnosťná štatistika IP Prešov) za rok 2018,
Tabuľka č.3 – Prehľad porušení predpisov (nedostatkov) podľa objektov za rok 2018,
Tabuľka č.4 – Prehľad porušení predpisov (nedostatkov) podľa SK NACE za rok 2018,
Tabuľka č.5 – Právoplatné pokuty uložené v roku 2018,
Tabuľka č.6 – Prehľad rozhodnutí podľa druhu za rok 2018,
Tabuľka č.7 – Rozdelenie času spotrebovaného na činnosť orgánov inšpekcie práce za rok 2018 podľa agregovaných skupín výkonov.

S pozdravom

Ing. Daniel Hrabko
hlavný inšpektor práce